

**Методичні рекомендації що до оцінювання навчальних досягнень учнів,
оформлення класного журналу та ведення предметних сторінок з
хімії (2016-2017 навчальний рік)**

Загальні вимоги до оформлення класного журналу

Наказом МОН України від 03.06.2008 № 496 було затверджено Інструкцію з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів. Цією інструкцією визначається порядок ведення класного журналу та оцінювання навчальних досягнень учнів 5-11-х класів загальноосвітніх навчальних закладів усіх форм власності.

Оцінювання навчальних досягнень учнів **5-8 класів** здійснюється відповідно до орієнтовних вимог до оцінювання, затверджених наказом Міністерства від 21.08.2013 № 1222 *«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти»*.

Оцінювання навчальних досягнень учнів **9 – 11 класів** здійснюється відповідно до орієнтовних вимог до оцінювання, затверджених наказом Міністерства № 996 від 30.08 2011р. *«Про затвердження орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти»*.

Обов'язковому оцінюванню підлягають навчальні досягнення учнів з предметів інваріантної та варіативної складових робочого навчального плану закладу.

Не підлягають обов'язковому оцінюванню навчальні досягнення учнів з факультативних, групових та індивідуальних занять, які фіксуються в окремому (спеціальному) журналі.

Тематичне оцінювання з предметів природничого циклу проводиться в різних формах по завершенні вивчення навчальної теми або її частини.

На початку вивчення теми (частини теми, сукупності тем) учитель має ознайомити учнів із тривалістю її (їх) вивчення (кількістю занять), кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення, орієнтовними питаннями, завданнями (прикладними задачами), умовами оцінювання.

Тематична оцінка виставляється у класному журналі в колонці з написом «Тематична» без зазначення дати на підставі результатів опанування учнями матеріалу теми(модуля), з урахуванням поточних оцінок, різних видів навчальних робіт (лабораторних, практичних, самостійних, контрольних, творчих робіт) та навчальної активності школярів. Проведення окремого уроку тематичної атестації, з метою здійснення відповідного оцінювання, не передбачається.

Пропануємо орієнтовну кількість тематичних оцінок відповідно до кількості навчальних годин за рік:

Кількість годин за рік	Кількість тематичних за рік
35 годин (1 год. на тиждень)	4
52 години (1,5 год. на тиждень)	5-6
70 годин (2 год. на тиждень)	6-8
105 годин (3 год. на тиждень)	8-10
175 годин (5 год. на тиждень)	10-12

Проведення окремого уроку тематичної атестації з біології, екології, природознавства з метою здійснення відповідного оцінювання не передбачається (наказ МОН України від 03.06.2008 №496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»).

Контрольні роботи (як підсумкові в кінці I та II семестрів) для учнів 5-7 класів не проводяться.

Обов'язковим є проведення однієї контрольної роботи в семестр для учнів 8-11 класів. Контрольні роботи оформляються в зошиті для контрольних робіт або на окремому аркуші та зберігаються в кабінеті протягом року. Відпрацювання пропущених учнем лабораторних, практичних, контрольних робіт вважаємо недоцільним.

Поведення контрольної роботи записується на правій сторінці журналу таким чином:

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання
-------	------	-------------	------------------

...	22 /	Контрольна робота № 1. «.....»	
	12		

Оцінка за ведення зошитів з не виставляється.

Також цю функцію тематичного оцінювання може виконувати практична робота підсумкового характеру. Оскільки в кожному семестрі обов'язково оцінюються **2 практичні роботи**, рекомендуємо спланувати їх як підсумкові з певної теми.

Починаючи з II семестру до програми рекомендовано включення повторення матеріалу за I семестр, яке відображається у вигляді і запису домашнього завдання (наприклад : § 20 опрацювати, § 3-4 повторити).

Екскурсії, передбачені змістом навчальної програми, обліковуються на відповідних сторінках навчальних предметів класного журналу та можуть оцінюватися вчителем.

У розділі III журналу «Облік проведення навчальних екскурсій та практики» вчителем записується дата і зміст проведення навчальних екскурсій, навчальної практики, що проводяться у терміни, визначені Міністерством освіти і науки України на ці види навчальної діяльності.

Поруч із тематикою екскурсії вказується в дужках відповідна кількість годин її проведення. Оцінки за навчальну практику та навчальні екскурсії виставляються в журнал окремою колонкою на сторінці певного предмету («Біологія», «Хімія»).

Відповідно до методичних рекомендацій щодо організації навчально-виховного процесу під час проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів загальноосвітніх навчальних закладів (лист МОНУ від 06.02.2008 №1/9–61) навчальна практика оцінюється і обліковується на окремих спеціально відведених сторінках журналу. Оцінки за навчальну практику та навчальні екскурсії виставляються в журнал окремою колонкою на сторінці предмету.

Хімія

Обов'язковими для проведення з хімії є такі види навчальної діяльності: лабораторні дослідження, практичні роботи, навчальні екскурсії. При цьому окремим уроком є тільки урок-практична робота та екскурсія, лабораторні дослідження є лише частиною уроку хімії. Оцінювання лабораторних дослідів із хімії здійснюється залежно від їх мети та завдань за вибором учителя. **Практичні роботи з хімії підлягають обов'язковому оцінюванню для всіх учнів.** Відпрацювання пропущених учнем лабораторних дослідів, практичних робіт, екскурсій є **недоцільним**, тому після колонки з датою цього уроку (наприклад, практичної роботи) не залишають вільну колонку без дати.

На сторінці запису змісту проведених уроків практична робота (лабораторний дослід) записуються таким чином:

Практична робота № 1. Добування вуглекислого газу. Взаємоперетворення карбонатів і гідрогенкарбонатів. Інструктаж з БЖД.

Лабораторний дослід № 5. Виявлення сульфат-іонів у розчині. Інструктаж з БЖД.

Учитель має право вирішувати, як виконати той чи інший експеримент. Окремі демонстрації можна виконувати як лабораторні дослідження, а лабораторні дослідження – як демонстрації або практичні роботи, але не навпаки.

З хімії окремий урок тематичного оцінювання не проводиться.

При цьому **одна письмова тематична (контрольна) робота на семестр є обов'язковою для учнів 8-11 класів**. Запис про цю роботу здійснюється так: на сторінці змісту уроків записується дата проведення уроку та «Контрольна робота № 1 » та указується тема контрольної роботи, а на сторінці обліку навчальних досягнень учнів у відповідній клітинці записується дата.

Тематична оцінка, яка виставляється по закінченні вивчення теми (частини теми), має враховувати всі види навчальної діяльності учнів, передбачені навчальними програмами, а саме:

- рівень володіння теоретичними знаннями;
- рівень умінь використовувати теоретичні знання під час розв'язування задач різного типу;
- оцінювання навчальних досягнень учнів за техніку виконання практичних (лабораторних) робіт (дослідів);
- оцінювання вміння узагальнювати результати дослідження.

Тематична оцінка виставляється до класного журналу в колонку без дати з надписом «Тематична».

**Зразок оформлення лівої сторінки журналу
I семестр
(7-11 класи загальноосвітніх навчальних закладів)**

Хімія _____
(назва предмета)

№ з/п	Місяць і число	Облік досягнень учнів у навчанні																			
		12/09	15/09	17/09	22/09	24/09	26/09	29/09	01/10	04/11	Тематична	03/12	08/12	10/12	15/12	17/12	22/12	24/12	Тематична I семестр	Скоригована	
1.	Бойко Микола		7				9			9	9	10			7		9	н	9	9	
2.	Василенко Сергій				н	н	н	н	н	н	н	н	н	н	н			7	7	7	9
3.	Карпенко Ольга		7		9		н	н	н	н	8	9		7		н	6	5	6	7	

Оформлення правої сторінки журналу

У графі «Зміст уроку» відповідно до календарного планування стисло записується тема уроку, контрольної, практичної, лабораторної роботи тощо.

Наприклад:

Контрольна робота № 1 з теми «Розчини»

Практична робота №2. Розв'язання експериментальних задач. Інструктаж з БЖД.

Навчальний проект «Речовини і хімічні явища в літературних творах і народній творчості» (як що проекту присвячений цілий урок) або

Представлення результатів навчального проекту «Хімічні явища в релігійних та церковних обрядах» (як що проекту присвячена частина уроку).

У графі «Завдання додому» стисло записується його зміст (прочитати, вивчити напам'ять, повторити тощо), параграфи (сторінки) підручника, номери завдань, вправ тощо.

Наприклад: §3 опрацювати, с. 12, з. №1, 2, 3, 4*. Вивчити 10 хім. елементів.

§23 опрацювати, с. 32 з. №1, 2, 3, 4*. Повторити §4-5. Скласти порівняльну таблицю.

Якщо вчитель задає домашнє завдання за декількома посібниками, то внизу на першій предметній сторінці потрібно їм надати умовні позначення.

Наприклад: [1] – Хімія 9 клас, автор П.П.Попель; [2]- Збірник задач з хімії, автор О.В.Березан. Тоді, [1] - Опрацювати §23, с. 32, з. №1, 2, 3; [2]- с.37 з. 23, 24*.

У випадку відсутності вчителя педагогічний працівник, який його заміняє, у графі «завдання додому» після запису домашнього завдання записує «заміна», прізвище, ініціали та засвідчує запис власним підписом.

Приклад оформлення сторінок журналу (хімія 8 клас)

Прізвище, ім'я та по батькові вчителя

Петров Іван Семенович

№ з/п	Дата	Зміст уроку	Домашнє завдання
1	02/09	Повторення основних питань курсу хімія 7 класу Найважливіші поняття хімії (хімічні формули, хімічні реакції).	Опрацювати конспект, виконати завдання в зошиті.
2	04/09	Найважливіші поняття хімії (прості речовини кисень та залізо).	Виконати завдання в зошиті.
4	12/09	Кількість речовини. Моль – одиниця кількості речовини. Число Авогадро.	§3 опрацювати, с.6, з. № 3,5,7* [1] с. 32, з №6.
...		*****
10	29/09	Узагальнення знань з теми: «Кількість речовини. Розрахунки за хімічними формулами».
11	01/10	Оксиди, їх склад, назви. Оксиди в природі. Застосування оксидів
20	11/11	Фізичні та хімічні властивості кислот: дія кислот на індикатори, взаємодія з металами. Запобіжні заходи під час роботи з кислотами. Лабораторні досліді №1,2 Інструктаж з БЖД.
30	20/11	Практична робота № 1 Дослідження властивостей основних класів неорганічних сполук. Інструктаж з БЖД.